

Sygn. akt I ACa 537/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 września 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący :	SSA Roman Sugier
Sędziowie :	SA Ewa Jastrzębska (spr.) SA Joanna Kurpierz
Protokolant :	Małgorzata Korszun

po rozpoznaniu w dniu 5 września 2013 r. w Katowicach

na rozprawie

sprawy z powództwa M. B.

przeciwko K. B. i T. B.

o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Okręgowego w Katowicach

z dnia 19 marca 2013 r., sygn. akt I C 253/12,

1) oddala apelację;

2) zasądza od powoda na rzecz pozwanych 5 400 (pięć tysięcy czterysta) złotych tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.

Sygn. akt I ACa 537/13

UZASADNIENIE

Powód M. B. pozwem złożonym 6 kwietnia 2013r. przeciwko K. B. i T. B., domagał się pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego w postaci ugody zawartej w dniu 30 lipca 1998r., przed Sądem Rejonowym w M.w sprawie o sygn. akt III RC 358/98, zaopatrzonej w klauzulę wykonalności. Ugoda dotyczyła świadczeń alimentacyjnych należnych pozwanym. Zdaniem powoda należności te uległy przedawnieniu. Przedawnienie to nastąpiło pomimo złożenia w dniu 18 czerwca 1999r. wniosku o wszczęcie przeciwko powodowi postępowania egzekucyjnego i jego prowadzenia przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym (...) w K. B. B. (1) (sygn. akt (...)). Wniosek o

wszczęć tej egzekucji złożyła bowiem jako przedstawiciel ustawowy małoletnich B. B. (1), która była jednocześnie organem egzekucyjnym, tj. prowadzącym egzekucję Komornikiem. Osoba ta jest małżonką powoda, a egzekucja dotyczyła świadczeń alimentacyjnych należnych wspólnym małoletnim dzieciom. W takiej sytuacji w ocenie powoda odpowiednie zastosowanie, z mocy art. 9 ust. 5 ustawy z 29 sierpnia 1997r. o komornikach sądowych i egzekucji, znajdują przepisy k.p.c. o wyłączeniu sędziego. Z tego względu wnioski o wszczęcie egzekucji nie wywarł skutku w postaci przerwania biegu terminu przedawnienia, gdyż został skierowany do organu egzekucyjnego podlegającego wyłączeniu z mocy ustawy. Postępowanie egzekucyjne o sygn. (...), z mocy art. 379 pkt 4 k.p.c. w zw. z art. 48 § 1 pkt 2 k.p.c., dotknięte jest wadą prowadzącą do jego nieważności.

Pozwani K. B. i T. B. wnieśli o oddalenie powództwa i zwrot kosztów procesu.

Zarzucili, iż złożenie wniosku o egzekucję przerwało bieg przedawnienia, wniosek ten został złożony przez pozwanych, a ich matka jedynie ich reprezentowała jako przedstawiciel ustawowy. Nadto nawet gdyby przyjąć, iż B. B. (1) była wyłączona z mocy samej ustawy w sprawie z wniosku pozwanych o egzekucję alimentów, to i tak wyłączeniu podlega komornik, a nie organ egzekucyjny.

Wyrokiem z dnia 19 marca 2013r. Sąd Okręgowy w Katowicach powództwo oddalił i zasądził od powoda na rzecz pozwanych kwotę 7.234 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego, a w pozostałej części ich wnioski w tym zakresie oddalił.

W uzasadnieniu ustalił, iż pozwani K. B. i T. B. jako małoletni wytoczyli przeciwko powodowi M. B. (swojemu ojcu) powództwo o zapłatę należności alimentacyjnych przed Sądem Rejonowym w M.(sygn. akt III RC 358/98). Powód oraz B. B. (1) – matka pozwanych byli małżeństwem pozostającym w separacji faktycznej. Przed wymienionym Sądem strony zawarły w dniu 30 lipca 1998r. ugodę, a postępowanie postanowieniem z dnia 30 lipca 1998r. umorzono. Klauzulę wykonalności powyższej ugodzie Sąd Rejonowy w M.nadał z urzędu (dowody: pozew z dnia 1.06.1998r. k. 2-4 akt SR w M. o sygn. III RC 358/98, protokół z rozprawy z dnia 30.07.1998r. przed SR w M. k. 23 powyższych akt, postanowienie SR w M. z dnia 30.07.1998r. k. 25 powyższych akt).

Pozwana K. B. urodziła się w dniu (...), a pozwany T. B. urodził się w dniu (...) B. B. (1) działając w imieniu małoletnich K. i T. B. jako ich przedstawiciel ustawowy - matka złożyła w dniu 18 czerwca 1999r. wniosek o wszczęcie egzekucji należności alimentacyjnych, przeciwko powodowi, na podstawie tytułu wykonawczego, obejmującego ugodę sądową z dnia 30 lipca 1998r. Wniosek ten został złożony u Komornika Sądowego Rewiru I przy Sądzie Rejonowym w K., w osobie B. B. (1). Komornik wszczął egzekucję przez zajęcie wynagrodzenia za pracę dłużnika. Pozwana K. B. po uzyskaniu pełnoletniości, w dniu 9 kwietnia 2003r., złożyła w dniu 25 kwietnia 2003r. u powyższego Komornika pismo, w którym podtrzymała wniosek egzekucyjny. Również pozwany T. B., po uzyskaniu pełnoletniości w dniu 29 kwietnia 2005r., złożył w dniu 13 maja 2005r. pismo podobnej treści. Na wnioski pozwanych z dnia 18 stycznia 2012r. o zakończenie postępowania egzekucyjnego, Komornik Sądowy przy Sądzie (...) w K. – B. B. (1) postanowieniem z dnia 26 stycznia 2012r. umorzyła postępowania egzekucyjne o sygn. (...), na podstawie art. 825 pkt 1 k.p.c. (dowody: wniosek egzekucyjny z 18.06.1999r. k. 1 akt komorniczych o sygn. (...), pisma pozwanych z 25.04.2003r., 13.05.2005r. I 18.01.2012 k. 4, 6 i 8 powyższych akt, postanowienie Komornika Sądowego z dnia 26.01.2012r. k. 9 powyższych akt).

Pozwani złożyli wnioski o wszczęcie postępowania egzekucyjnego, przeciwko powodowi, na podstawie tytułu wykonawczego, obejmującego ugodę sądową z dnia 30 lipca 1998r. zawartą przed SR w M. w sprawie III RC 358/98. Wnioski zostały przez nich złożone Komornikowi Sądowemu przy Sądzie Rejonowym w M. M. M., w dniu 30 stycznia 2012., który tego samego dnia skierował do powoda odrębne zawiadomienia o wszczęciu postępowań egzekucyjnych pod sygn. akt (...) i (...)

W dniu 3 lutego 2012r. Komornik Sądowy M. M. wezwał powoda do osobistego stawienia się w kancelarii komorniczej celem złożenia wyjaśnień w sprawie o sygn. (...) (dowody: zawiadomienia o wszczęciu egzekucji z 30.01.2012r. k. 14-17, wezwanie dłużnika dnia 3.02.2012r. k. 18, wnioski o wszczęcie egzekucji z 30.01.2012r. k. 96-97).

Sąd pierwszej instancji ustalił stan faktyczny w oparciu o złożone przez strony dokumenty. Postanowieniem z dnia 5 marca 2013r. wydanym podczas rozprawy Sąd pierwszej instancji oddalił wnioski dowodowe powoda o przesłuchanie świadków B. B. (1) i M. M.. Zgodnie z art. 227 k.p.c. przedmiotem dowodu mogą być jedynie okoliczności mające istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia, natomiast teza dowodowa przedmiotowych wniosków zmierzała do ustalenia okoliczności nieistotnych dla przedmiotu rozstrzygnięcia albo do ustalenia okoliczności, które jednoznacznie wypływały z przedstawionych dokumentów. Podczas tej samej rozprawy Sąd pierwszej instancji, na podstawie art. 207 § 6 k.p.c., postanowił pominąć wniosek powoda o dopuszczenie dowodu z przesłuchania stron, jako że wniosek był spóźniony i jednocześnie nieusprawiedliwiony.

W ocenie sądu pierwszej instancji żądanie pozwu na uwzględnienie nie zasługiwało. Kwestią zasadniczą dla oceny zasadności roszczenia powoda było zagadnienie przedawnienia roszczeń alimentacyjnych pozwanych, gdyż powództwo o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego oparto na podstawie art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c., przyjmując iż po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, w postaci przedawnienia wskutek, którego zobowiązanie nie może być egzekwowane. Przedawnienie roszczeń alimentacyjnych stwierdzonych ugodą sądową, reguluje art. 125 § 1 k.c., z którego wynika, iż roszczenie tego typu przedawnia się zasadniczo z upływem lat dziesięciu, a jeżeli obejmuje ono świadczenia okresowe należne w przyszłości przedawnienie wynosi trzy lata. Zatem roszczenia o świadczenia alimentacyjne powodów stwierdzone ugodą sądową podlegają trzyletniemu przedawnieniu. Powód w toku procesu o zasądzenie alimentów pozostawał z B. B. (1) w związku małżeńskim i nie miał ograniczonej władzy rodzicielskiej nad pozwanymi. Okoliczność ta jest istotna z punktu widzenia rozpoczęcia biegu przedawnienia roszczeń alimentacyjnych stwierdzonych ugodą sądową, gdyż zgodnie z art. 121 pkt 1 k.c. bieg przedawnienia nie rozpoczyna się, a rozpoczęty ulega zawieszeniu co do roszczeń, które przysługują dzieciom przeciwko rodzicom – przez czas trwania władzy rodzicielskiej. Skoro pozwany T. B. uzyskał pełnoletniość i ustała nad nim władza rodzicielska w dniu 29 kwietnia 2005r., a pozwana K. B. uzyskała pełnoletniość w dniu 9 kwietnia 2003r., kiedy to ustała nad nią władza rodzicielska, to dopiero od tych dat możliwe jest rozpoczęcie biegu przedawnienia, przedmiotowych roszczeń. W chwili uzyskania przez pozwanych pełnoletniości, egzekucja ich roszczeń alimentacyjnych, prowadzona pod sygn. akt (...), pozostawała w toku, a pozwani w przeciągu kilku tygodni od osiągnięcia pełnoletniości podtrzymali pisemnie wniosek egzekucyjny. Skoro postępowanie to zakończyło się umorzeniem w dniu 26 stycznia 2012r., a pozwani już 30 stycznia 2012r. złożyli wnioski o wszczęcie postępowania egzekucyjnego u innego Komornika to, jeżeli bieg przedawnienia rozpoczął się na nowo w dniu 26 stycznia 2012r., został ponownie przerwany w dniu 30 stycznia 2012r. Istotną jest zatem okoliczność czy postępowanie egzekucyjne prowadzone przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym (...) w K. B. B. (1) miało wpływ na bieg przedawnienia roszczeń alimentacyjnych pozwanych - co kwestionuje strona powodowa. W ocenie Sądu pierwszej instancji wszczęta i prowadzona przy pomocy Komornika Sądowego B. B. (1) egzekucja wywarła wpływ na bieg przedawnienia przedmiotowych roszczeń alimentacyjnych pozwanych. Przepis art. 123 § 1 pkt 1 k.c. dla wywołania skutku w postaci przerwy w biegu przedawnienia wymaga by czynność została podjęta przed organem powołanym dla egzekwowania roszczeń w celu zaspokojenia roszczenia, nie stawiając żadnych szczególnych wymogów co do organu egzekucyjnego. Ustawodawca nie wymaga nawet by czynność została podjęta przed organem właściwym rzeczowo czy miejscowo, bowiem w

przepisie tym jest mowa o organie powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń, a nie konkretnej sprawy lub roszczenia Tym bardziej uzasadnionym jest przyjęcie, iż skierowanie wniosku o wszczęcie egzekucji do organu egzekucyjnego, który ze względu na skład osobowy winien się wyłączyć od prowadzenia postępowania, wywiera wpływ na bieg przedawnienia. Osoba uprawniona, podejmuje jedynie czynność przed organem powołanym do egzekwowania roszczeń w celu ich zaspokojenia. Nie można, więc odmawiać wywołania skutków prawnych takiemu działaniu osoby uprawnionej, skoro ustawodawca uzależnia skutek prawny w postaci przerwy w biegu przedawnienia od podjęcia czynności przez uprawnionego, nie stawiając żadnych szczególnych wymagań, co do organu, przed którym czynność jest podejmowana, poza tym by organ ten był powołany do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń. Ratio legis wskazanej normy ma na celu wywołanie skutku w postaci przerwy w przedawnieniu, jeżeli uprawniony wykaże odpowiednią aktywność w realizacji swych praw, natomiast norma ta nie wymaga dla swego skutku działań, zależnych od samego organu powołanego do rozpatrywania spraw lub egzekwowania roszczeń. W konsekwencji Sąd pierwszej instancji przyjął, iż zachodząca po stronie B. B. (1) przyczyna wyłączenia od prowadzenia jako Komornik egzekucji tytułu wykonawczego swoich dzieci, nie miała wpływu na wystąpienie przerwy w biegu przedawnienia ich roszczenia, gdyż Komornik ta reprezentowała organ ustawowo powołany do egzekwowania roszczeń, a pozwani jako osoby uprawnione dokonali przed nią jako tym organem czynności mających na celu zaspokojenie swych roszczeń. Bez znaczenia w ocenie Sądu pierwszej instancji, są podnoszone przez stronę powodową argumenty na temat nieważności postępowania komorniczego prowadzonego pod sygn. akt (...). Jak słusznie przyjęła strona pozwana ustawodawca nie przewidział, żadnej regulacji w wypadku stwierdzenia nieważności postępowania, na skutek prowadzenia go przez organ wyłączony z mocy ustawy, która powodowałaby konsekwencje w postaci nie wywołania żadnych skutków, jakie ustawa wiąże ze złożeniem wniosku egzekucyjnego. Ustawodawca wprost np. w art. 130 § 2 lub § 6 k.p.c., czy też w art. 203 § 2 k.p.c. wprowadził sankcję w postaci braku wywołania skutków prawnych wniesionym do sądu pismem. Przepisy te stanowią wyjątki, po czym można wnioskować, iż poza regulacjami wprost wypowiadającymi powyższe konsekwencje, konsekwencji takich nie można przyjmować dowolnie w innych sytuacjach. Reasumując Sąd pierwszej instancji uznał, iż roszczenia pozwanych, stwierdzone opisaną wyżej ugodą sądową, nie uległy przedawnieniu, do czasu złożenia wniosku o wszczęcie postępowania egzekucyjnego przed Komornikiem Sądowym M. M., który to wniosek spowodował kolejną przerwę w biegu przedawnienia. W konsekwencji powód nie wykazał, iż zaszło zdarzenie wskutek, którego zobowiązanie w stosunku do niego nie może być egzekwowane (art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c.), a zatem powództwo zostało oddalone. O kosztach procesu Sąd orzekł na zasadzie art. 98 § 1 k.p.c.

Od wyroku tego wniósł apelację pozwany.

Zaskarżonemu wyrokowi zarzucił:

1. naruszenie prawa materialnego, przez jego błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie, w szczególności:

• art. 123 §1 pkt 1 k.c. w zw. z art. 58 §1 k.c. poprzez uznanie, iż wszczęta prowadzona przez Komornika Sądowego B. B. (1) egzekucja wywarła wpływ na bieg przedawnienia roszczeń alimentacyjnych pozwanych;

2. naruszenie przepisów postępowania, które miało istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku, a zwłaszcza:

• art. 232 k.p.c. w zw. z art. 227 k.p.c. poprzez nieuzasadnione oddalenie wniosku dowodowego strony powodowej o dopuszczenie dowodu z przesłuchania świadków B. B. (1) oraz M. M. pomimo faktu, iż przeprowadzenie wyżej oznaczonych dowodów pozwoliłoby na ujawnienie okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy, a zwłaszcza:

- ustalenia, z jakich powodów B. B. (1), działając jako przedstawiciel ustawowy małoletnich wierzycieli K. B. oraz T. B., będąc jednocześnie małżonką powoda, złożyła w dniu 18 czerwca 1999 roku wniosek o wszczęcie przeciwko powodowi egzekucji do Komornika Rewiru (...) przy Sądzie Rejonowym w K. B. B. (1) (następnie Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym (...) w K. B. B. (1));

- ustalenia, czy B. B. (1) była świadoma faktu, iż jako małżonka powoda na mocy art. 48 §1 pkt 2 k.p.c. w zw. z art. 9 ust. 5 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku o komornikach sądowych i egzekucji podlegała wyłączeniu z mocy prawa od prowadzonego przez nią jako Komornik Sądowy postępowania egzekucyjnego prowadzonego pod sygn. akt (...);

• art. 232 k.p.c. w zw. z art. 207 §6 k.p.c. poprzez nieuzasadnione oddalenie wniosku dowodowego strony powodowej o dopuszczenie dowodu z przesłuchania stron pomimo faktu, iż przeprowadzenie wyżej oznaczonych dowodów pozwoliłoby na ujawnienie okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy a ich przeprowadzenie nie spowodowałoby zwłoki w rozpoznaniu sprawy;

• art. 328 § 2 k.p.c. poprzez zaniechanie dostatecznego wyjaśnienia w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku:

- z jakich przyczyn Sąd orzekający uznał, iż przesłuchanie świadków B. B. (1) oraz M. M. zmierzało do ustalenia okoliczności nieistotnych dla przedmiotu rozstrzygnięcia albo do ustalenia okoliczności, które jednoznacznie wpływały z przedstawionych dokumentów, zwłaszcza biorąc pod uwagę fakt, iż zachodząca po stronie B. B. (1) przyczyna wyłączenia od prowadzenia jako Komornik Sądowy egzekucji, na gruncie niniejszej sprawy nie budzi wątpliwości;

- z jakich przyczyn Sąd orzekający uznał, iż wniosek o dopuszczenie dowodu z przesłuchania stron był spóźniony i jednocześnie nieusprawiedliwiony, zwłaszcza biorąc pod uwagę fakt, iż przeprowadzenie przedmiotowego dowodu nie spowodowałoby zwłoki w rozpoznaniu sprawy;

Mając powyższe na uwadze wnosił o:

1. przeprowadzenie dowodu z przesłuchania świadków:

- B. B. (1), ul. (...), (...)-(...) M.;

na okoliczność ustalenia:

- powodów, jakimi kierowała się świadek, która działając jako przedstawiciel ustawowy małoletnich wierzycieli K. B. oraz T. B., będąc jednocześnie małżonką powoda, złożyła w dniu 18 czerwca 1999 roku wniosek o wszczęcie przeciwko powodowi egzekucji do Komornika Rewiru (...) przy Sądzie Rejonowym w K. B. B. (1) (następnie Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym (...) w K. B. B. (1));

- czy świadek była świadoma faktu, iż jako małżonka powoda na mocy art. 48 §1 pkt 2 k.p.c. w zw. z art. 9 ust. 5 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku o komornikach sądowych i egzekucji podlegała wyłączeniu z mocy prawa od prowadzonego przez nią jako Komornik Sądowy postępowania egzekucyjnego prowadzonego pod sygn. akt (...);

- motywów, jakimi kierowała się świadek, podejmując sprzeczną z przepisami prawa czynność mającą w założeniu przerwać bieg terminu przedawnienia roszczeń alimentacyjnych przysługujących pozwanym;

nadto, na okoliczność wyjaśnienia przez świadka przyczyn dwukrotnego umorzenia prowadzonego przeciwko powodowi pod sygn. akt (...) postępowania egzekucyjnego, a to w dniu 21 stycznia 2002 roku oraz w dniu 26 stycznia 2012 roku.

- M. M., ul. (...), (...)-(...) M.;

na okoliczność ustalenia:

- treści poczynionych pomiędzy B. B. (1) a wyżej oznaczonym świadkiem ustaleń co do sposobu prowadzenia przeciwko powodowi egzekucji;

- przyczyn, z jakich stosowne wnioski o wszczęcie przeciwko powodowi egzekucji skierowane zostały przez pozwanych do Komornika Sądowego M. M. dopiero w dniu 30 stycznia 2012 roku.

2. przeprowadzenie dowodu z przesłuchania stron; na okoliczność ustalenia:

- motywów, jakimi kierowała się B. B. (1), zgłaszając w imieniu małoletnich wówczas pozwanych do Komornika Sądowego B. B. (1) wniosek o wszczęcie przeciwko powodowi postępowania egzekucyjnego;

- treści wzajemnych ustnych uzgodnień poczynionych pomiędzy powodem a B. B. (1) w zakresie spłaty przez powoda zobowiązań alimentacyjnych wobec pozwanych;

- motywów, jakimi kierowali się pozwani, podtrzymując po uzyskaniu pełnoletniości swoje wnioski egzekucyjne u Komornika Sądowego B. B. (1), zgłaszając następnie wnioski o zakończenie przedmiotowej egzekucji dopiero w dniu 18 stycznia 2012 roku;

- przyczyn skierowania przez pozwanych wniosków o wszczęcie przeciwko powodowi postępowań egzekucyjnych do Komornika Sądowego M. M.;

a następnie, wnosił o:

3. zmianę zaskarżonego wyroku w pkt. 1 poprzez pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego - ugody zawartej w dniu 30 lipca 1998 roku przed Sądem Rejonowym w M. w sprawie o sygn. akt III RC 358/98;

4. zmianę zaskarżonego wyroku w pkt. 2 poprzez zasądzenie solidarnie od pozwanych na rzecz powoda kwoty 7.217 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego;

5. zasądzenia solidarnie na rzecz powoda od pozwanych kosztów procesu za II instancję.

Ewentualnie o uchylene wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Apelacja powoda zasadna nie jest i nie może odnieść skutku. Wbrew zarzutom skarżącego sąd pierwszej instancji ustalił prawidłowy stan faktyczny, wszechstronnie rozważył zebrany w sprawie materiał dowodowy, dokonując oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego nie przekroczył zasady swobodnej oceny dowodów, nie naruszył też prawa materialnego. Trafnie

w szczególności przyjął, iż nie ma podstaw do pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności albowiem roszczenia alimentacyjne powodów nie uległy przedawnieniu.

Przed wszystkim podnieść należy, iż powód zawarte w pozwie żądanie pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego opierał na twierdzeniu, że roszczenie alimentacyjne pozwanych ustalone tym tytułem uległo przedawnieniu gdyż wnioski o wszczęcie egzekucji należności stwierdzonych tym tytułem złożyła jako przedstawicielka ustawowa małoletnich wówczas powodów B. B. (1), a więc osoba występująca w tym postępowaniu jako organ egzekucyjny. Dopiero następnie w toku procesu pozwany złożył wnioski dowodowe w postaci zeznań świadków i przesłuchania stron celem ustalenia innych okoliczności, a to motywów działania stron i komorników, ich świadomości, wyjaśnienia przyczyn umorzenia postępowania, które to wnioski w ocenie skarżącego miały znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy. Wbrew stanowisku skarżącego prawidłowo, w tym stanie rzeczy sąd pierwszej instancji wniosków tych nie uwzględnił. Uszło bowiem uwagi skarżącego, że zgodnie z art. 843 § 3 kpc w pozwie powód powinien przytoczyć wszystkie zarzuty, jakie w tym czasie mógł zgłosić, pod rygorem utraty prawa korzystania z nich w dalszym postępowaniu. Z przytoczonego sformułowania wynika, że nałożony obowiązek wyczerpującego przytoczenia w pozwie zarzutów ma charakter bezwzględny. Uchybienie temu obowiązkowi powoduje pozbawienie prawa zgłaszania tych zarzutów w dalszym toku postępowania. Po stronie zaś sądu rozpoznającego sprawę rodzi obowiązek pominięcia spóźnionych zarzutów jako sprekludowanych. Traktuje je, jakby nie zostały w ogóle zgłoszone (np. wyrok SN z dnia 12 marca 1998 r., I CKN 522/97, OSNC 1998, nr 11, poz. 176). Zatem trafnie sąd pierwszej instancji wniosków tych nie uwzględnił, nie było też podstawy do dopuszczania tych wniosków w postępowaniu apelacyjnym, bez konieczności czynienia rozważań czy i jakie miałyby one mieć znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy.

Trafnie, wbrew zarzutom apelacji przyjął sąd pierwszej instancji, że powództwo na uwzględnienie nie zasługiwało, nie ma bowiem podstaw do przyjęcia aby roszczenia pozwanych uległy przedawnieniu. Powód opierał swe roszczenie na art. 840 § 1 pkt 2 kpc. Z mocy tegoż artykułu dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części albo ograniczenia, jeżeli po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane; gdy tytułem jest orzeczenie sądowe, dłużnik może powództwo oprzeć także na zdarzeniach, które nastąpiły po zamknięciu rozprawy, a także na zarzucie spełnienia świadczenia, jeżeli zarzut ten nie był przedmiotem rozpoznania w sprawie. Zarzuty powoda sprowadzały się do twierdzenia, że wszczęta i prowadzona przez Komornika Sądowego egzekucja nie przerwała biegu przedawnienia, gdyż była to czynność prawna nieważna z mocy art. 58 kc. Zarzuty te są w ocenie Sądu Apelacyjnego chybione. Istotnie zgodnie z art. 58 kc czynność prawna sprzeczna z ustawą albo mająca na celu obejście ustawy jest nieważna, chyba, że właściwy przepis przewiduje inny skutek, w szczególności ten, iż na miejsce nieważnych czynności wchodzi odpowiednie przepisy ustawy uszło jednakże uwagi skarżącego, że złożenie wniosku o wszczęcie i prowadzenie egzekucji nie jest czynnością prawną.

Kodeks cywilny nie definiuje pojęcia „czynności prawne”, pozostawiając to doktrynie. Na ogół przez to pojęcie rozumie się zdarzenie prawne, do którego zaistnienia konieczne jest złożenie przynajmniej jednego oświadczenia woli, mającego na celu wywołanie skutku prawnego w postaci ustanowienia, zmiany lub zniesienia stosunku prawnego. Podkreśla się przy tym, że skutek prawny danej czynności prawnej następuje właśnie dlatego, że podmiot lub podmioty działające pragną go osiągnąć. O wykreowaniu stosunku prawnego, jego zmianie lub zniesieniu przesądza więc wola tych podmiotów. Jest ona nieodzownym składnikiem czynności prawnej. Z tego względu nie traktuje się jako czynności prawnych oświadczeń woli. Niewątpliwie czynności procesowe są

pewną odmianą czynności prawnych, chociażby dlatego, że rodzą skutki prawne i wielokroć są przedsięwzięte w zamiarze ich spowodowania. Jednakże nie można nie dostrzegać daleko idącej odmienności między czynnościami prawnymi sensu stricto a czynnościami procesowymi. Jest to konsekwencja odrębnej i szczególnej, bo procesowej, natury tych ostatnich. Sąd Najwyższy w swoim orzecznictwie częstokroć akcentował ten aspekt zagadnienia (por. m. in. orzeczenia: z dnia 18 września 1951 r. C III/52, OSN 1953, poz. 38; z dnia 3 lutego 1960 r. 3 CO 27/57, OSN 1961, poz. 19; z dnia 29 kwietnia 1971 r. II PR 58/71, NP 1972, nr 3, s. 492 z dnia 1 lutego 1973 r. II C 167/73, NP 1975, nr 4, s. 602; z dnia 13 czerwca 1980 r. IV CR 182/80, OSPiKA 1982, poz. 175). Tak np. w uzasadnieniu orzeczenia z dnia 3 lutego 1960 r. 3 CO 27/57 Sąd Najwyższy podkreślił, że okoliczność, iż w procesie strony podejmują czynności podobne jak w obrocie cywilnoprawnym, bynajmniej nie oznacza, że do czynności tych należy stosować przepisy prawa cywilnego, a w każdym razie stosować je bezpośrednio. Co najwyżej w grę wchodzi analogiczne ich stosowanie, i to również dokonywane z wielką ostrożnością (SN z 19.10.1995r., IIICRN 40/95, OSP 1996/11/221). Nie jest zatem czynnością prawną, lecz inną czynnością konwencjonalną, tzw. czynność procesowa, tj. czynność, której strona dokonuje w toku toczącego się np. przed sądem cywilnym postępowania i która może wywrzeć skutki dla tego postępowania (patrz Andrzej Janiak, Komentarz do art. 56 Kodeksu Cywilnego WKP2012).

Zatem złożenie przez pozwanych wniosku o wszczęcie postępowania egzekucyjnego nie jest w ocenie Sądu Apelacyjnego czynnością prawną, a pewnym zdarzeniem prawnym i wbrew zarzutom skarżącego, nie ma więc wbrew zarzutom skarżącego podstaw do zastosowania art. 58 kc. Nie może być także uznane za czynność prawną w rozumieniu art. 56 – 58 kc samo prowadzenie przez komornika sądowego postępowania egzekucyjnego. Natomiast ewentualne uchybienia w postępowaniu egzekucyjnym, które niewątpliwie miały miejsce nie powodują zniweczenia skutku wszczęcia przeciwko powodowi postępowania egzekucyjnego.

Podkreślić należy, iż jak to trafnie wskazał sąd pierwszej instancji przedawnienie roszczeń alimentacyjnych reguluje art. 125 § 1 kc, roszczenie to podlega 3 – letniemu przedawnieniu. Powód jest ojcem pozwanych, nie miał ograniczonej władzy rodzicielskiej zatem z mocy art. 121 pkt. 1 kpc bieg przedawnienia roszczeń przysługujących dzieciom przeciwko rodzicom nie rozpoczął się przez czas trwania władzy rodzicielskiej. Wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego złożyła w imieniu pozwanych ich matka, jednakże i tak do czasu osiągnięcia przez pozwanych pełnoletniości termin przedawnienia i tak się nie rozpoczął, natomiast po osiągnięciu pełnoletniości pozwani podtrzymali wniosek egzekucyjny. Postępowanie egzekucyjne zakończyło się umorzeniem postępowania 26 stycznia 2012r. lecz już 30 stycznia 2012r. pozwani złożyli wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego. Z mocy art. 123 § 1 kpc bieg przedawnienia przerywa się przez każdą czynność m.in. przed organem powołanym do egzekwowania roszczeń danego rodzaju przedsięwziętą bezpośrednio w celu dochodzenia roszczenia, a z mocy art. 124 § 1 i 2 kc po każdym przerwaniu przedawnieniu biegnie ono na nowo, przy czym nie biegnie na nowo dopóki postępowanie nie zostanie zakończone. Zatem bieg przedawnienia roszczenia został przerwany przez złożenie wniosku o wszczęcie i prowadzenie egzekucji była to bowiem czynność podjęta przed organem powołanym do egzekwowania roszczeń danego rodzaju bezpośrednio w celu zaspokojenia roszczenia. Fakt natomiast, że w toku postępowania egzekucyjnego wystąpiły uchybienia (poprzez fakt, że postępowanie to prowadził komornik wyłączony z mocy ustawy – art. 48 § 1 pkt 2 kpc w zw. z art. 9 ust. 5 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r. o komornikach sądowych ...) nie spowodował, wbrew zarzutom skarżącego zniweczenia skutku złożenia wniosku o egzekucje świadczenia i prowadzenia tej egzekucji. Zatem roszczenie pozwanych nie uległo przedawnieniu, nie było więc podstaw do pozbawiania z tego powodu tytułu wykonawczego wykonalności. Trafnie zatem sąd pierwszej instancji powództwo oddalił. W związku z powyższym apelację jako niezasadzoną należało oddalić na mocy art. 385 kpc.

O kosztach orzeczono na mocy art. 98 kpc. Nie było w ocenie Sądu Apelacyjnego podstaw do zasądzenia na rzecz każdego z pozwanych kosztów zastępstwa adwokackiego, pozwani byli bowiem zastępowani przez jednego pełnomocnika, a zobowiązania pozwanych oparte były na jednakowej podstawie faktycznej i prawnej.